

Intrång i immateriella rättigheter

En introduktion

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kapitel 1. Vad är intrång?

- 1.1 Inledning
- 1.2 Immateriella rättigheter
- 1.3 Vad är ett intrång?
- 1.4 Undantag från ensamrätten
- 1.5 Sammanfattning

Kapitel 2. Hur skyddar jag mig mot intrång?

- 2.1 Inledning
- 2.2 Märkning – visa att du är rättighetshavare
- 2.3 Tullskydd
- 2.4 Bevaka dina rättigheter
- 2.5 Sammanfattning

Kapitel 3. Åtgärder vid intrång

- 3.1 Inledning
- 3.2 Förhandlingslösning och licens
- 3.3 Tvister
 - 3.3.1 Vitesförbud/interimistiskt förbud
 - 3.3.2 Ogiltighet/hävning av en immateriell rättighet
 - 3.3.3 Straff för intrång i immateriell rättighet
 - 3.3.4 Skadestånd
- 3.4 Sammanfattning

Kapitel 4. Tips på hur du undviker att begå intrång

- 4.1 Inledning
- 4.2 Sök i databaser
- 4.3 PRV InterPat och andra söktjänster
 - 4.3.1 Freedom to operate (FTO)
 - 4.3.2 Bevakningar
 - 4.3.3 Prior Art (patent)
 - 4.3.4 Nyhetsgranskning (patent)
 - 4.3.5 Validitetsgranskning (patent)
 - 4.3.6 Förundersökning för varumärke
- 4.4 Sammanfattning

Kapitel 5. Vad händer om du begår intrång?

- 5.1 Inledning
- 5.2 Uppsåt
- 5.3 Oaktsamhet
- 5.4 Grov oaktsamhet
- 5.5 När du har gjort intrång
- 5.6 Sammanfattning

Intrång

Det här är en introduktion till intrång i immateriella rättigheter. Det är en inblick i hur du bör tänka kring registrering, hantering och bevakning av dina immateriella rättigheter.

Omständigheter i aktuella fall väger ofta tungt. Den här texten är en därför bara en översikt och handlar om alla våra svenska rättigheter, med undantag för det s.k. firmaskyddet.

1 Vad är intrång?

1.1 Inledning

För att du ska kunna hindra andra från att använda din uppfinning, design eller kännetecknen, måste du ha en ensamrätt. Om du har det, får ingen annan utan din tillåtelse använda uppfinningen, designen eller kännetecknet. Gör någon det ändå, begår denne intrång.

En vara/tjänst kan vara skyddad av flera ensamrätter, s.k. immateriella rättigheter. En produkts utformning kan exempelvis ha både design- och upphovsrättsskydd. En uppfinning skyddas med patent och en varas/tjänsts kännetecken med varumärkesskydd. Vilka handlingar och användande som kan vara intrång och vilka undantag som finns, kan du läsa mer om nedan.

1.2 Immateriella rättigheter

Om en innehavare till en immateriell rättighet tycker att någon kränker ensamrätten finns det flera sätt att hindra intrånget på. Kanske känner den som gör intrång inte till att rättigheten finns. Då kan det räcka med att informera personen om att du har ensamrätt till uppfinningen, designen eller kännetecknet. Ibland gör någon intrång helt medvetet. Då kan du behöva ta till rättsliga åtgärder, som att anmäla brottet till åtal eller väcka talan i allmän domstol.

För att någon ska kunna göra intrång i din immateriella rättighet krävs att det finns en sådan rättighet och att du är innehavaren. För att få ett patent beviljat, ansöker du hos PRV. Varumärkesskydd för ditt kännetecken och mönsterskydd för din design kan du också ansöka om, och dessa skydd kan även uppstå genom användning. Upphovsrätt till ditt verk uppstår i samband med att det skapas och är alltså inte något du kan ansöka om.

Ett bra, första steg är att med hjälp av en immaterialrättsstrategi identifiera vilka potentiella immateriella rättigheter du har i din verksamhet och på så vis skydda dem på bästa sätt.

1.3 Vad är ett intrång?

Om en annan person använder din ensamrätt kan den personen begå intrång. Ett intrång i immaterialrättslig mening innebär att någon använder din ensamrätt utan din tillåtelse. Vad som är ett intrång skiljer sig beroende på om det rör sig om en varumärkes-, patent-, mönster- eller upphovsrätt.

Patent

Ensamrätten att använda ett svenskt patent beskrivs i Patentlagen. Där står att ingen utan patenthavarens samtycke får utnyttja en patenterad uppfinning genom att:

1. tillverka, bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda ett patentskyddat alster eller föra in eller inneha ett sådant alster för något av dessa ändamål,
2. använda ett patentskyddat förfarande eller, om han eller hon vet eller det med hänsyn till omständigheterna är uppenbart att förfarandet inte får användas utan patenthavarens samtycke, bjuda ut det för användning i Sverige,

3. bjuda ut, föra ut på marknaden eller använda ett alster som har tillverkats enligt ett patentskyddat förfarande eller föra in eller inneha alstret för något av dessa ändamål.

Det betyder att om någon gör något av detta utan att du gett ditt tillstånd, är det ett intrång. Många gånger kan det vara svårt att avgöra om det rör sig om ett patentintrång eller inte.

Utgångspunkten är att ta reda på vad patentet faktiskt skyddar, det s.k. skyddsomfånget, och se om användandet faller inom detta. Enligt lagen är det patentkraven som sätter ramen för vad som skyddas.

Det som beskrivs ovan är en direkt användning av patenterad uppfinning. Det kan också vara förbjudet för någon annan att ge en tredje person möjlighet att använda uppfinningen utan ditt samtycke, så kallat medelbart intrång.

Ett exempel: En verksamhet säljer produkter som inte direkt gör patentintrång. Syftet och omständigheterna är däremot såna att det är uppenbart att produkterna ska användas tillsammans med en patenterad uppfinning.

Varumärke

Reglerna för ensamrätt till ett svenskt varumärke finns i Varumärkeslagen. Där står att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett kännetecken som är:

1. identiskt med varukännetecknet för varor eller tjänster av samma slag,
2. identiskt med eller liknar varukännetecknet för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av varukännetecknet, eller
3. identiskt med eller liknar ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen avser varor eller tjänster och drar otillbörlig fördel av eller utan skäl原因 är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende.

Några förklaringar:

Punkt 1 – identiska varor/tjänster. Det är ett intrång att använda någon annans identiska varumärke på identiska varor/tjänster.

Punkt 2 - förväxlingsrisk. Det kan vara ett intrång att använda ett liknande varumärke, för liknande eller identiska varor/tjänster. Ju mer varumärkena liknar varandra, desto mindre behöver varorna/tjänsterna likna varandra, för att det ska vara risk för förväxling. Detsamma gäller om varorna/tjänsterna är väldigt lika varandra.

Punkt 3 – det utökade skyddet. Trots att ett varumärke används för varor/tjänster av helt annan art, kan det ändå vara intrång, eftersom det ligger i "kölvattnet" av det kända varumärket. Skyddet gäller varumärken som är så pass välkända att de löper risk för att bli utnyttjade av andra.

Exempel: Säg att du skulle börja sälja blöjor med varumärket Rolls Royce. Ingen skulle förväxla verksamheterna (bil/blöja), men det ursprungliga märkets kvaliteter av exklusivitet och elegans, skulle skadas.

Mönster

Ensamrätten till en produkts utseende, design, regleras i Mönsterskyddslagen. Genom att ansöka om och få beviljad mönsterrätt för din design, får ingen annan använda mönstret utan ditt samtycke.

Förbudet gäller särskilt att:

1. tillverka, bjuda ut, marknadsföra, införa eller utföra från Sverige eller använda en produkt som mönstret ingår i eller används på,
2. eller att lagerhålla en sådan produkt för de ändamål som nämnts.

Det är viktigt att avgöra vilket skydd mönstret har (skyddsomfånget), för att kunna bedöma om det finns risk för intrång.

När din design får mönsterskydd, gäller den mot annan design som ger samma helhetsintryck som din design. Vid en bedömning om intrång, tas det hänsyn till vilken möjlighet till variation som formgivaren har haft, när hen har gjort designen. Många mönster kan verka relativt enkla och därför har de heller inte ett stort skyddsomfång.

Exempel: En stol är, i sin grunddesign, ofta lik andra stolar. Det innebär att en designad stols mönsterskydd inte behöver variera speciellt mycket från ursprungsmönstret, för att det ska ge ett annat helhetsintryck.

Upphovsrätt

Upphovsrätten regleras i Lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Ensamrätten innefattar en uteslutande rätt att bestämma över verket genom att:

1. framställa exemplar av det och
2. göra det tillgängligt för allmänheten, i ursprungligt eller ändrat skick, i översättning eller bearbetning, i annan litteratur- eller konst eller i annan teknik.

Att två skilda verk är identiska eller liknar varandra medför inte automatiskt att det ena verket gör intrång i det andra. För att det ska röra sig om upphovsrättsintrång krävs att intrångsgöraren haft kännedom om det andra verket, och användandet av det.

Om två identiska verk skapas, helt oberoende av varandra, kan inget av verken anses göra intrång i det andra. De samexisterar. Upphovsrätten skyddar verk både i identiskt skick och som bearbetat och översatt.

1.4 Undantag från ensamrätten

Konsumtionsprincipen

Konsumtionsprincipen är central inom immaterialrätten och gäller för samtliga, immateriella rättigheter, oavsett om det rör sig om patent, varumärke, mönster eller upphovsrätt.

Enligt konsumtionsprincipen får ensamrätten inte begränsa användandet av exempelvis en patentskyddad uppfinning, som har förts ut på marknaden med patenthavarens samtycke.

Exempel: Om du köper en produkt/vara (som skyddas av ett patent) i en affär, måste du ha rätt att förfoga över det köpta exemplaret. Du har rätt att använda det för personligt bruk, låna ut det och sälja det.

Patent

Det är tillåtet att använda ett patent om det inte sker *yrkesmässigt*. Du kan alltså använda en patenterad uppfinning för privat bruk men inte inom en affärsverksamhet eller liknande.

Det är också tillåtet att använda en uppfinning för experiment som avser själva uppfinningen, det s.k. experimentundantaget. Det ligger i patenträttens syfte att andra ska kunna vidareutveckla

patenterade uppfinningar. Forskningen får däremot inte vara inriktad mot annat än undersökning eller vidareutveckling av uppfinningens konstruktion och egenskaper.

Även studier, provningar, undersökningar och praktiska åtgärder som avser ett referensläkemedel är tillåtna, om de är nödvändiga för ett godkännande för försäljning av ett läkemedel. Skälet är att inte fördröja försäljningen av generiska läkemedel, den dagen patentskyddet för ett patenterat läkemedel löper ut.

Även beredningar på apotek av läkemedel enligt läkares förskrivning i enskilt fall, eller åtgärder med läkemedel som har beretts i sådana fall, är tillåtna.

Den s.k. för användarrätten innebär att den som yrkesmässigt använder en uppfinning när en patentansökan görs för samma uppfinning, får fortsätta användandet av uppfinningen trots att någon annan sedan meddelas patent på uppfinningen. Detta gäller även förberedelse till användande.

Liknande regler finns också då ett patent har förklarats ogiltigt och sedan förklarats giltigt, och någon i tiden däremellan påbörjat användande av uppfinningen i tron att patentet skulle fortsätta att vara ogiltigt.

För att underlätta internationell trafik får en patenterad uppfinning även användas tillfälligt på utländska transportmedel, till exempel fartyg eller flygplan. Undantaget gäller bara om uppfinningen används för samfärdsmedlets behov, till exempel för dess drift.

Varumärke

Ensamrätten till varumärken gäller bara i näringsverksamhet. Det betyder att det är fritt fram att använda ett varumärke för privat bruk.

Det är tillåtet att i sin näringsverksamhet använda egen firma, namn eller adress, trots annans varumärke. Det är också tillåtet att ange varans art, slag, värde, geografiskt ursprung eller andra egenskaper.

Exempel: Låt säga att person A har registrerat varumärket "Etiopien" för kaffe. Person B har trots det rätt att på förpackningen till sina kaffeböner skriva ursprung "Etiopien", utan att göra intrång. Däremot får person B inte kalla sitt kaffe för "Etiopien".

Det är dessutom tillåtet att tillverka i övrigt oskyddade reservdelar eller tillbehör, och det är också tillåtet att berätta att någon har delar till en viss vara till försäljning.

Alla undantag från ensamrätten gäller så länge nyttjandena sker enligt "god affärssed". Varumärket får inte användas på ett sånt sätt att:

1. det kan ge intryck av att det föreligger ett affärsmässigt samband mellan tredjeman och varumärkeshavaren,
2. användningen drar otillbörlig fördel av varumärkets särskiljningsförmåga eller renommé,
3. varumärket misskrediteras eller används på ett nedsättande sätt.

Mönster

Det är tillåtet att använda en annans mönster, om det sker privat och utan vinstsyfte eller om det sker i experimentsyfte. Det är även tillåtet att återge det i syfte att citera eller undervisa, förutsatt att källan anges och:

1. det är förenligt med god affärssed och
2. inte orimligt inkräktar på ett normalt användande av mönstret.

Det finns även undantag för exempelvis fartyg och flygplan som tillfälligt uppehåller sig i Sverige.

Upphovsrätt

Det finns begränsningar i upphovsrätten. Syftet är att göra en avvägning mellan upphovspersonens intressen och samhället i övrigt. Utan vissa begränsningar skulle upphovsrätten bli problematisk och outhärdlig för samhället. Det kan vara svårt att hitta rätt balans.

Den digitala miljön har gjort det mycket mer komplicerat att ta reda på vad som är intrång och inte. De upphovsrättsliga inskränkningarna kan delas upp i tre typer:

1. inskränkningar som gör det möjligt att ibland fritt använda ett verk
2. inskränkningar som gör det möjligt att i viss utsträckning mot ersättning använda ett verk (tvångslicens)
3. avtalslicenser som är en slags mellantyp av de två tidigare inskränkningarna.¹

Det är tillåtet att för privat bruk göra ett eller några exemplar av ett offentligt verk. Det är däremot inte tillåtet att:

1. uppföra byggnadsverk
2. kopiera datorprogram eller
3. framställa exemplar i digital form av databaser i digital form.

Det är även förbjudet att anlita en utomstående att:

1. kopiera musik- eller filmverk
2. framställa bruksföremål eller skulpturer, eller
3. genom konstnärligt förfarande efterbilda andras konstverk (exempelvis låta en skicklig kopianör måla av en tavla)

Det är tillåtet att citera ur offentliggjorda verk, så länge det överensstämmer med god sed och i den omfattning som motiveras av ändamålet.

Det är också tillåtet att i utbildningssyfte skapa samlingsverk (antologier). Upphovsmännen har i dessa fall rätt till ersättning, s.k. tvångslicens.

Avtalslicenser är unikt för de nordiska länderna. Det innebär att det ingås ett kollektivt avtal om användande av en stor volym av verk med en rättighetsförvaltande organisation, exempelvis STIM. Det ger en person rätt att använda alla verk som avtalet avser, även verk vars upphovsmän inte är medlemmar av organisationen. Avtalslicenserna har samma verkan som en tvångslicensbestämmelse. Någon får en rätt att använda en rättighet men är skyldig att ersätta rättighetshavaren för användandet.

1.5 Sammanfattning

Immateriella rättigheter som patent, varumärke och mönster uppstår alla genom ansökan och registrering/beviljande hos PRV. Varumärken och mönster kan även uppstå genom inarbetning. Upphovsrätter uppstår i samband med att de skapas, som när en text skrivs eller ett datorprogram kodas. Den som har en immaterialrätt har ensamrätt att använda rättigheten.

Ett intrång innebär att någon utför en handling som inkräktar på skyddsomfånget för en ensamrätt. Det finns vissa undantag. Ett är konsumtionsprincipen. Den innebär att en person som köper en vara/tjänst har rätt att fritt förfoga över det köpta exemplaret.

¹ Marianne Levin, Lärobok i immaterialrätt, tionde upplagan, s 193.

I nästa avsnitt tar vi upp hur du kan skydda dina immateriella rättigheter mot intrång.

Aktuell lagtext, kapitel 1

Patent: 3, 4 och 39 § Patentlagen

Varumärke: 10 och 11 §§ Varumärkeslagen

Mönster (design): 5, 7 och 7 b §§ Mönsterskyddslagen

Upphovsrätt: 11, 11 a, 12, 22, 42 a-f §§ Lag om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

Strategin man som rättighetshavare har för att förvalta sina immateriella rättigheter på kan skilja sig åt. Texten i dessa kapitel är endast en introduktion till hur och vad en rättighetshavare kan tänka på i frågor som gäller intrång i immateriella rättigheter.

2 Hur skyddar jag mig mot intrång?

2.1 Inledning

Hur en rättighetshavare väljer att göra för att skydda sig mot intrång kan variera stort från en innehavare till en annan. I detta kapitel tar vi upp några alternativ.

2.2 Märkning – visa att du är rättighetshavare

Ett intrång kan bero på okunskap och behöver inte ske medvetet. Ett effektivt sätt att skydda sig mot intrång kan vara att berätta för allmänheten att du har ensamrätt till ett patent, varumärke, design, upphovsrätt eller liknande. Det kan du exempelvis göra genom s.k. märkning.

I Sverige finns inget märkningskrav. Om du har en registrerad varumärkesrättighet skadar det däremot inte att sätta ett ® efter varumärket, för att upplysa andra om att du har ensamrätt att använda varumärket. Det är ett sätt att synliggöra din ensamrätt och förhindra att andra startar en liknande verksamhet, som använder ditt eller ett liknande varumärke.

Är du ägare till en upphovsrätt kan du markera detta med ©. Är du innehavare av ett patent eller mönster, kan du märka dina förpackningar, design eller liknande med patent- eller mönsternumret. En märkning kan även fungera som bevis vid en eventuell intrångsprocess, om den som begått intrånget hävdar att den inte kände till din ensamrätt.

Om du marknadsför din verksamhet internationellt kan reglerna för märkning skilja sig åt. I många länder är det brottsligt att märka enligt ovan, om du inte har en rättighet. Det är alltså viktigt att undersöka de nationella reglerna, innan du lanserar en märkt produkt eller liknande i ett nytt land.

2.3 Tullskydd

Du som har en immateriell rättighet som ett varumärke, en upphovsrätt, en mönsterrätt eller ett patent, kan ansöka hos Tullverket om ett ingripande. Du kan välja om din ansökan ska gälla inom Sverige eller inom hela EU. Den kan också vara begränsad till vissa EU-länder.

Efter att du har ansökt om ett ingripande, kan Tullverket ingripa och stoppa varor som kommer från länder utanför EU och som misstänks vara förfalskade. Tullverket kan även på eget initiativ göra ingripanden mot misstänkta varor. En misstanke om förfalskning kan uppstå på grund av en varas eller förpacknings utseende eller egenskaper.

När Tullverket har stoppat en vara, kontaktar de dig som rättighetshavare och du får bedöma om det har skett ett intrång eller inte. Rättighetshavaren ska skriftligt motivera varför varan anses vara

förfalskad eller hur ett intrång i en rättighet på annat sätt har gjorts. Tullverket tar därefter ställning till om de ska göra ett ingripande.

Tullverket kan stoppa försändelser som de misstänker innehåller piratkopior (ingripande mot importör). I dessa fall kontaktar Tullverket det företag som äger rättigheten till originalprodukten och företaget kan i sin tur välja att inleda en civilrättslig process i domstol mot köparen. Ett annat alternativ är att importören går med på att varan förstörs och att denne eventuellt får betala ett skadestånd till företaget.

Tullverket samverkar med andra myndigheter i Myndighetssamverkan mot piratkopiering. De andra myndigheterna är Patent- och registreringsverket, Konsumentverket/Konsument Europa, Läkemedelsverket, Polisen och Åklagarmyndigheten.

Läs mer om Tullverket och hur de kan hjälpa dig med att motverka intrång i din rättighet på <https://www.tullverket.se/sv/foretag>

2.4 Bevaka dina rättigheter

Det är du själv som måste se till att dina intressen och rättigheter bevakas. Därför är det viktigt att du håller dig uppdaterad om vad dina konkurrenter söker skydd för. Då har du möjlighet att invända mot patent/varumärken/mönster som du inte tycker borde beviljas.

Bland PRV:s e-tjänster finns flera sökmöjligheter som du kan använda dig av. Mycket teknik publiceras i böcker, vetenskapliga publikationer och facktidskrifter. Via vårt bibliotek får du tillgång till både tryckt och elektronisk litteratur.

PRV har flera databaser där du själv kan söka på ansökningar och registrerade rättigheter. Du hittar dem här: <https://www.prv.se/sv/mer-tjanster/databaser/>

Flera aktörer har även betaltjänster, där du kan få hjälp med bevakning, bransch- och konkurrensanalys. Vår tjänst heter PRV InterPat.

Patent

Om du anser att en patentansökt uppfinning gör intrång i din rättighet, kan du skicka in dina synpunkter till PRV. Det kallas erinran.

Fram tills dess att en patentansökan avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft, kan vem som helst komma med synpunkter på t ex uppfinningens patenterbarhet. Det är själva betydelsen av en erinran.

Dina synpunkter kan handla om allt som kan påverka möjligheten att bevilja patent. Om de är relevanta enligt PRV kommer PRV att ta hänsyn till dina synpunkter när beslutet ska fattas. Den person som gör en erinran blir inte part i ansökans handläggning.

Om ett patent meddelas trots din erinran, får du information om detta och har 9 månader på dig att göra en invändning mot patentet. Om invändningen anses befogad, kan PRV upphäva patentet eller meddela det i ändrad lydelse.

Du kan göra en invändning om:

1. patentet har meddelats trots att de grundläggande villkoren inte är uppfyllda (uppfinningen kan sakna nyhet, uppfinningshöjd eller industriell tillämpbarhet),
2. någon som inte hade rätt att få patent, ändå har fått det,
3. uppfinningen är inte så tydligt beskriven att en fackman kan använda den,
4. eller patentet avser sånt som inte framgick av ansökan när den först gjordes.

Om du vill invända mot någon annans patent ska du göra det skriftligt till oss på PRV inom invändningstiden i en s.k. invändningskrivelse. Där ska du berätta varför du vill invända. Ansökan ska vara undertecknad av dig själv eller ditt ombud och invändningen prövas av oss på PRV.

Patenthavaren får ta del av invändningen, inklusive alla de handlingar du har skickat in, och får sedan möjlighet att skriftligen bemöta invändningen. När invändningsärendet är utrett och parterna fört fram sina åsikter, fattar PRV ett beslut i ärendet. Antingen upphäver PRV patentet, avslår invändningen eller upprätthåller patentet med ändrad lydelse.

Om du tycker att du har bättre rätt till patentansökan, kan du skicka in en skriftlig begäran till PRV om att patentansökan ska överföras till dig. I begäran ska du motivera varför du tycker att du har bättre rätt till uppfinningen än den som sökt patent och du ska även skicka med handlingar som stöder det. Motparten får alltid ta del av handlingarna och får möjlighet att bemöta dina påståenden.

Du kan begära att PRV ska överföra patentansökan i sin helhet på dig. Du kan också begära att du ska antecknas som medsökande eller uppfinnare/meduppfinnare, om du vill att bara en del av patentansökan ska överföras, eller om du bara vill bli antecknad som uppfinnare.

OBS! Om du vill att patentansökan ska överföras på dig, i ett ärende om bättre rätt till uppfinning, måste du begära detta samtidigt som du påstår bättre rätt till uppfinningen. Om inte, kommer patentansökan avslås om PRV anser att du har bättre rätt till uppfinningen.

Om PRV inte kan avgöra vem som har rätten till uppfinningen, kan vi be dig att väcka talan vid domstol inom 2 månader. Om du inte gör det, kommer PRV inte att ta hänsyn till ditt påstående om bättre rätt när vi fortsätter handläggningen av patentansökan.

Varumärke

Du kan även invända mot ett registrerat varumärke. När ett varumärke har granskats och registrerats, publiceras det i Svensk varumärkestidning. Efter publiceringen inleds en 3 månader lång invändningsperiod, där den som anser att märket inte bör registreras kan invända mot detta. PRV kan då besluta att helt eller delvis häva registreringen.

Ett varumärke kan exempelvis hävas om det är förväxlingsbart med en äldre rättighet. Därför är det viktigt att du som innehavare av en varumärkesrättighet har koll på vilka varumärken som registreras, för att kunna lämna in eventuella invändningar. Det finns flera leverantörer som erbjuder bevakningstjänster inom området.

Om du tycker att du har bättre rätt till varumärkesansökan, kan du skicka en skriftlig begäran till PRV om att ansökan ska överföras till dig. Den som påstår sig ha bättre rätt till märket än den som söker varumärkesskydd, har bevisbördan och måste styrka sitt påstående.

Mönster

För mönster gäller en 2 månader lång invändningsperiod från registreringsdagen. Precis som för varumärken och patent kan invändningen innebära att den registrerade designen hävs, helt eller delvis. PRV tar ställning till om invändningen är motiverad och innehavaren får alltid möjlighet att kommentera innan vi fattar ett beslut.

Skäl för invändning kan vara att:

1. den sökande inte har rätt till den registrerade designen, till exempel för att personen har överlåtit designen eller inte är formgivare,
2. kravet på nyhet eller särprägel inte är uppfyllt eller

3. det finns något i designen som är ett hinder mot mönsterrätt enligt mönsterskyddslagen eller liknande.

I stort sett kan vem som helst invända mot en registrering. Vissa invändningar får enligt lag bara göras av personer som har särskilt intresse och skäl för det.

- Om en sökande inte har rätt till en registrerad design, får invändningen bara göras av den som anser sig äga rättigheten.
- Om en registrerad design strider mot en tidigare design, eller om en registrerad design innehåller någon annans firma, varukännetecken, konstnärnamn eller släktnamn, får invändningen bara göras av den som äger rättigheten.
- Om designen innehåller s.k. officiella beteckningar får invändningen bara göras av den som berörs av rättigheten.

Om du tycker att du har bättre rätt till ansökan om mönsterskydd, kan du skicka en skriftlig begäran till PRV om att ansökan ska överföras till dig. Den som påstår sig ha bättre rätt till mönstret än den som söker mönsterskydd, har bevisbördan och måste styrka sitt påstående.

Upphovsrätt

Upphovsrätten uppstår automatiskt i samband med att ett verk skapas. Eftersom den inte registreras vare sig av PRV eller av någon annan myndighet, går det heller inte att invända mot en ny upphovsrätt. Frågan blir istället: Har det nya verket utnyttjat en tidigare upphovsrätt på ett otillbörligt sätt? Det kan bara en allmän domstol besvara, genom en intrångstalan. Mer om det i kapitel 3.

2.5 Sammanfattning

Genom märkning kan du berätta för andra om din ensamrätt och på så vis skydda dig mot intrång. Var alltid noga med att följa de lagar och regler som gäller i det land där du marknadsför dina tjänster. Du kan även ansöka om tullingripanden hos både svenska och europeiska tullmyndigheten och förhindra att piratkopierade eller andra intrångsprodukter förs in i Sverige.

Det är alltid bra att bevaka dina konkurrenter och hålla uppsikt över ansökningar om registreringar av varumärke, patent eller mönster. Då kan du, exempelvis genom invändning eller erinran, proaktivt förhindra att eventuellt intrångsgörande rättigheter registreras.

I nästa kapitel berättar vi hur du kan göra om någon begår intrång i din ensamrätt.

Aktuell lagtext, kapitel 2

Patent: 17–18, 24–26, 53, 55 §§ Patentlagen

Varumärke: 21–22, 24–28 §§ VML Varumärkeslagen

Mönster (design): 16–19 §§ Mönsterskyddslagen

Strategin rättighetshavare har för att förvalta sina immateriella rättigheter på kan skilja sig åt. Texten i dessa kapitel är endast en introduktion till hur och vad en rättighetshavare kan tänka på i frågor som gäller intrång i immateriella rättigheter.

3 Åtgärder vid intrång

3.1 Inledning

Om du tycker att någon begår eller har begått intrång i din ensamrätt finns det ett antal saker du kan göra. Du kan förhandla fram en lösning, ansöka om att häva/ogiltigförklara en annan intrångsgörande ensamrätt genom domstolsbeslut eller förbjuda ett fortsatt användande genom vitesförbud. Att begå intrång kan vara brottsligt och kan leda till straff. Du kan även ha rätt till skadestånd om någon använder din ensamrätt.

3.2 Förhandlingslösning och licens

Om du tycker att någon gör intrång i din ensamrätt, kan det många gånger vara bra att ta kontakt direkt med den som du tycker begår intrånget. Kanske känner personen ifråga inte till att hen begår intrånget, och det kan räcka med en upplysning för att intrånget ska upphöra.

Ett vanligt sätt att upplysa någon är att skicka ett brev. I brevet kan du sakligt berätta vilka rättigheter du har (varumärkesnummer/patentnummer etc.) och varför du tycker att personen ifråga gör intrång. Skulle intrånget trots det fortsätta, kan du med hjälp av brevet i framtiden visa, att den som begått intrånget känt till dina rättigheter men ändå fortsatt att använda din ensamrätt.

Du kan även upprätta ett licensavtal. Det innebär att du som rättighetshavare ger en person/företag tillstånd att använda din rättighet, mot att du erhåller en licensavgift för användandet. Licensavgiften kan vara eventuell royalty, ett fast återkommande belopp eller en engångssumma. Det kan många gånger vara bra att ta juridisk hjälp, så att alla parter vet vad som gäller och att allt nödvändigt i avtalet finns med.

Här kan du läsa mer om licens.

LÄNK: <https://www.prv.se/sv/prv-for-foretagare/ordlista/licens/>

3.3 Tvister

3.3.1 Vitesförbud/Interimistiskt förbud

Om du och den som begår intrången inte kan komma överens, kan det bli aktuellt att låta domstolen avgöra saken.

Vill du förhindra att någon fortsätter göra intrång, kan du lämna in en begäran till domstol om ett förbud mot fortsatt intrång. Om domstolen kommer fram till att ett intrång har begåtts, kan domstolen meddela ett s.k. vitesförbud. Den person eller det företag som omfattas av förbudet, blir då skyldig att betala ett av domstolen fastställt belopp om intrången fortsätter.

Domstolsprocesser kan ta tid. Som sökanden kan du begära att domstolen utfärdar ett "interimistiskt vitesförbud", för att den som begår intrång inte ska kunna fortsätta med det ända fram till att domstolen har dömt i frågan.

Ett interimistiskt vitesförbud fungerar nästan på samma sätt som ett "vanligt" vitesförbud, med skillnaden att det kan meddelas innan målet slutgiltigt avgjorts. Kravet för att domstolen ska kunna meddela ett sånt förbud, är bl. a att du som hävdar intrånget kan visa att det finns sannolika skäl för intrång, eller att medverkan till intrång förekommer.

Om domstolen meddelar ett interimistiskt vitesförbud och senare kommer fram till att något intrång inte inträffat, kan du som hävdat intrånget bli skyldig att betala skadestånd för eventuell skada som motparten lidit under tiden som förbudet varit i kraft.

Reglerna kring vitesförbud är snarlika vare sig det rör sig om en varumärkes-, patent-, mönster- eller upphovsrätt.

3.3.2 Ogiltighet/hävning av en immateriell rättighet

Om en person eller ett företag har en rättighet som du tycker gör intrång i din rättighet, kan du yrka att den förstnämnda rättigheten ogiltigförklaras/hävs av Patent- och marknadsdomstolen (PMD) eller av Patent- och registreringsverket (PRV). Vart du ska vända dig beror på om det rör sig om ett patent, mönster eller varumärke. Upphovsrätter kan inte ogiltigförklaras eller hävas.

Patent

Svenska, nationella patent ogiltigförklaras om någon av ogiltighetsgrunderna i Patentlagen är uppfyllda. Intrång är i sig inte en direkt ogiltighetsgrund, däremot en indirekt grund. Rätten kan förklara att ett patent är ogiltigt, om det har meddelats trots att villkoren för patent inte varit uppfyllda.

Den som vill väcka talan om ett patents ogiltighet ska anmäla det till PRV och underrätta eventuella licenstagare eller panthavare. En ansökan om ogiltighetsförklaring av patent lämnas in till PMD.

Mönster

Registrerade mönster kan bl.a. hävas om mönstret inte är nytt eller om det saknar särprägel. Om det finns ett äldre, registrerat mönster kan den registreringen vara en grund för hävning. Precis som för svenska, nationella patent lämnas en ansökan om hävning in till PMD.

Varumärken

Varumärken som har registrerats i strid med Varumärkeslagen får hävas. Det gäller exempelvis varumärken som har registrerats, trots att de är identiska/förväxlingsbara med ett tidigare varumärke (registrerat eller inarbetat). Om du är innehavare av en tidigare rättighet, kan det vara en grund för hävning.

När det gäller hävning av svenska, nationella varumärkesregistreringar finns det två olika vägar att gå. Antingen lämnar du in en ansökan om hävning till PMD, på samma sätt som för mönster.

Alternativt lämnar du in en ansökan om administrativ hävning till PRV. Det är ett enklare förfarande, där PRV kan besluta om ett varumärke ska hävas eller inte. Du ska ange varför du vill att PRV ska häva det aktuella varumärket. Innehavare av varumärket som du vill häva, får yttra sig över om denne medger eller bestrider dina yrkanden. Medger eller uteblir svar från innehavaren, kommer PRV att häva varumärket. Bestrider innehavaren och du ändå vill vidhålla dina yrkanden, kan du begära att de bestridda delarna överlämnas till domstol.

En ansökan om administrativ hävning lämnas in till PRV i minst 2 exemplar med tillhörande bilagor.

Ansökan ska innehålla:

1. uppgifter om parterna
2. yrkande om hävning
3. uppgift om vilken registrering yrkandet gäller
4. skälen till yrkandet

3.3.3 Straff för intrång i immateriell rättighet

Om någon uppsåtligt eller av grov oaktsamhet gör intrång i en immateriell rättighet kan det leda till böter eller fängelse i högst två år.

Åklagaren väcker bara åtal för brott om målsäganden (exempelvis rättighetshavaren) anger brottet till åtal, och åtal av särskilda skäl är påkallat från allmän synpunkt. Detta sker i praktiken väldigt sällan.

Undantaget är Upphovsrättslagen, där det bara krävs att det är påkallat från allmän synpunkt, för att åklagaren ska väcka allmänt åtal.

De åtal som väckts är oftast enskilda åtal, dvs. när målsäganden istället för åklagare driver ärendet. Det är sällsynt att straffpåföljd yrkas och ännu ovanligare är att sådan påföljd utdöms. Efter patentlagens tillkomst har detta skett vid ett enda tillfälle.²

Det är desto vanligare att det utdöms vitesförbud. Det är ett förbud mot att fortsätta med den intrångsgörande handlingen. Om förbudet överträds måste den som gör det betala en fastställd vitesavgift.

Om du stämmer någon för intrång kan du riskera ett genkärsmål. Det innebär att motparten kan hävda att din rättighet är ogiltig. Därför är det viktigt att tänka till innan du stämmer någon för intrång, eftersom det kan leda till en ogiltighetsprocess gentemot din egen rättighet.

3.3.4 Skadestånd

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i en varumärkes-, patent- eller mönsterrätt ska betala skadestånd. Skadeståndet delas upp i två delar; "skälig ersättning för användande" och "ytterligare skada som intrånget medfört".

"Skälig ersättning för användande" är en slags licensavgift för det otillåtna användandet. Vid uträkning av den ytterligare skadan, ska hänsyn särskilt tas till:

1. utebliven vinst
2. vinst som den som har begått intrånget gjort
3. skada på rättighetens anseende
4. ideell skada och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

För upphovsrätter krävs varken uppsåt eller oaktsamhet för att det ska uppkomma skadeståndsskyldighet gällande "skälig ersättning för användandet". Det räcker att ett intrång sker. För ovan nämnda ytterligare skada krävs dock uppsåt eller oaktsamhet.

3.4 Sammanfattning

Juridiska processer som leder hela vägen till domstol kan många gånger bli utdragna och dyra. Därför är det inte ovanligt att parterna kommer överens vid sidan om. Varningsbrevet kan vara ett effektivt sätt att upplysa andra om vilka rättigheter du har och få de att avsluta sitt användande.

Licens är också en bra lösning. Då kan båda parter oförändrat fortsätta med sina verksamheter och rättighetshavare får betalt för licenstagarens användande.

Ibland går det inte att komma överens. Då kvarstår den juridiska processen för att sätta press på intrångsgöraren. Genom ett utfärdat vitesförbud från allmän domstol kan du förbjuda en andra part att fortsätta med intrånget.

Du kan också anmäla brottet till allmän åklagare, som kan besluta att driva processen vidare som allmänt åtal. Du kan även själv driva processen vidare via enskilt åtal. En sådan juridisk process kan sluta med att intrångsgöraren döms till böter eller fängelse.

Du som rättighetshavare har dessutom rätt till skadestånd som ersättning för själva användandet, samt eventuell ytterligare ersättning för utebliven vinst m.m. Skadeståndsprocessen kan antingen drivas som en ren civilrättslig process eller anslutas till ett eventuellt allmänt/enskilt åtal.

² Framgår av Karnovs webbkommentar till 9 kap 57 § Patentlagen, 2017-09-20.

Aktuell lagtext, kapitel 3

Patent: 1, 2, 52, 57, 57 b, 58 §§ Patentlagen

Varumärke: 3 kap 5–6, 8 kap 1, 3–4 §§ Varumärkeslagen

Mönster (design): 2, 31, 35–35 b, 36 § Mönsterskyddslagen

Upphovsrätt: 7 kap 53–53 b, 54 §§ Lag om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

Strategin rättighetshavare har för att förvalta sina immateriella rättigheter på kan skilja sig åt. Texten i dessa kapitel är endast en introduktion till hur och vad en rättighetshavare kan tänka på i frågor som gäller intrång i immateriella rättigheter.

4 Tips på hur du undviker att begå intrång

4.1 Inledning

Håll dig uppdaterad om vilka rättigheter som finns inom ett område, innan du agerar. Det är viktigast för att själv undvika att begå intrång i någon annans ensamrätt. Här kan du läsa mer om hur du kan gå tillväga.

4.2 Sök i databaser

Undvik att själv göra intrång i någon annans rättighet genom att undersöka vilka rättigheter som finns och som ligger nära din egen verksamhet.

På vår webb får du tillgång till databaser över samtliga i Sverige skyddade patent, varumärken och mönster. Genom att söka får du enkelt och snabbt överblick över vilka rättigheter som finns.

I Sverige uppstår en upphovsrätt automatiskt i samband med att verket skapas. Upphovsrätten registreras inte och därför finns heller inte någon samlad databas att söka i.

PRV:s databaser hittar du [här](#).

LÄNK: <https://www.prv.se/sv/mer-tjanster/databaser/>

4.3 PRV InterPat och andra söktjänster

Innan du väljer att lansera en ny produkt eller tjänst, eller gå in på en ny marknad, undersök vilka andra aktörer som finns och vilka rättigheter de har.

PRV InterPat utför söktjänster inom patent, varumärke och mönster mot en kostnad och du får bearbetad information du kan använda som underlag för kommande beslut.

I avsnitten nedan presenteras ett antal söktjänster som kan vara ett bra tillvägagångssätt om du vill lägga upp en bra strategi för dina immateriella tillgångar, men också för att undvika att göra intrång i någon annans rättighet.

Informationen nedan utgår ifrån PRV InterPat:s tjänster. Det finns även andra aktörer och ombud som erbjuder liknande tjänster och som kan hjälpa dig med en immaterialrättsstrategi.

Läs mer om PRV InterPat [här](#).

LÄNK: <https://www.prv.se/sv/vara-tjanster/prv-interpat/>

4.3.1 Freedom to operate (FTO)

När du står i begrepp att föra in en produkt på en ny marknad eller är i utvecklingsfasen av en ny produkt eller tjänst, är det säkrast att först förvissa sig om att du har fritt spelrum. Kan du sälja

produkten eller finns det skydd som du måste ta hänsyn till? En av förutsättningarna för att lyckas med din affär är att känna till vad som redan är skyddat på marknaden.

Med PRV InterPat:s Freedom to operate-sökning får du information och ett bättre beslutsunderlag, med större chans att maximera din investering och minska risken för intrång.

Att utveckla nya produkter är oftast en lång och tidskrävande process. Beroende på i vilket utvecklingskede FTO-sökningen görs kan det även finnas anledning till en kompletterande sökning, en s.k. FTO-Uppföljning.

4.3.2 Bevakningar

Genom att beställa en bevakningstjänst har du koll på vad som sker i din bransch och kan bevaka dina registrerade eller inarbetade rättigheter.

Tjänsten kan exempelvis innehålla bevakning av alla varumärkesansökningar som avser den svenska marknaden, dvs. både svenska och internationella märken. Genom våra bevakningstjänster kan du också få löpande rapporter på vilka firmor (bolagsnamn) som registreras hos Bolagsverket.

4.3.3 Prior Art (patent)

Prior Art är en omfattande sökning som ger dig kunskap om hela kedjan av produkt- och teknikutveckling inom ett specifikt område. Att känna till befintliga lösningar kan vara till stor hjälp, dels för att se nyhetsvärdet av den egna uppfinningen och även som hjälp när den egna patentansökan ska formuleras. Du kan också spara tid och pengar genom att ta hjälp av befintliga patent för att hitta lösningar på ditt problem.

4.3.4 Nyhetsgranskning (patent)

För att kunna fatta strategiskt viktiga beslut är det viktigt att i ett tidigt skede få en uppfattning om den egna uppfinningens nyhetsläge. Kan någon annan ha stått inför liknande problem, och redan kommit på samma lösning?

Nyhetsgranskningen är vår mest efterfrågade tjänst. Syftet med sökningen är att hitta ett dokument som ifrågasätter uppfinningshöjden eller nyheten med din idé. När du gör en nyhetsgranskning får du ett dagsaktuellt svar.

4.3.5 Validitetsgranskning (patent)

Ibland finns det anledning att göra en kompletterande granskning på en redan granskad patentansökan eller ett beviljat patent, en s.k. validitetsgranskning. Syftet kan vara att säkerställa att patent inte meddelas på felaktiga grunder. Våra experter hjälper dig att nagelfara patent- och teknisk litteratur för att hjälpa dig hitta underlag som kan ifrågasätta giltigheten.

Vid en validitetsgranskning fokuserar vi sökningen på patent-dokumentation som har en ingivningsdag äldre än prioritetdagen och icke-patentlitteratur (NPL) publicerad före prioritetdagen för det dokument som ligger till grund för granskning. Granskningen ger dig ett underlag men innebär inte att giltigheten för patentet diskuteras, inte heller ett annat lands nationella patentlagstiftning.

4.3.6 Förundersökning för varumärke

Innan du lanserar ett nytt varumärke på marknaden är det viktigt att göra en bedömning av om du riskerar att göra intrång i någon annans befintliga rättighet.

Via en förundersökning tar vi reda på om någon annan redan ansökt om eller registrerat ett identiskt eller liknande kännetecken/varumärke. Vi kollar även om du riskerar att göra intrång i någon annans

registrerade rättighet innan du lanserar ditt varumärke på marknaden. Dessutom gör vi en analys av om ditt varumärke är så särskiljande/unikt att du kan få ensamrätt till det.

Resultatet presenteras i en rapport, där du får besked om vilka kännetecken som liknar ditt märke eller om vi har hittat andra eventuella hinder för en registrering.

4.4 Sammanfattning

Att hålla koll på sin marknad och eventuella konkurrenter är A och O för att undvika att begå intrång. Lanserar du exempelvis en produkt utan att undersöka vilka eventuella ensamrätter som finns (varumärken, patent etc.) löper du risk att din lansering gör intrång i någon annans rättighet.

Ett intrång kan i slutändan innebära att du får dra tillbaka din produkt/tjänst från marknaden och eventuella investeringar som har gjorts kan helt gå förlorade. Du kan dessutom bli skadeståndsskyldig och göra dig skyldig till brott. Du har även i viss mån en skyldighet att undersöka marknaden efter eventuella immateriella rättigheter, mer om det i nästa kapitel.

Till din hjälp finns ett flertal aktörer som kan hjälpa dig att i förebyggande syfte undersöka och kartlägga vilka rättigheter som existerar inom ett visst verksamhetsområde. Samma aktörer kan många gånger även hjälpa dig att kontinuerligt bevaka vilka nya rättigheter som beviljas och registreras.

Strategin rättighetshavare har för att förvalta sina immateriella rättigheter på kan skilja sig åt. Texten i dessa kapitel är endast en introduktion till hur och vad en rättighetshavare kan tänka på i frågor som gäller intrång i immateriella rättigheter.

5 Vad händer om du begår intrång?

5.1 Inledning

Det faktum att du har begått ett intrång behöver inte nödvändigtvis innebära att det är straffbart eller skadeståndsbelagt. Det beror på om du har gjort det med uppsåt, oaktsamhet eller av grov oaktsamhet.

5.2 Uppsåt

Uppsåt är ett begrepp från straffrätten. För att ett intrång ska ha skett krävs att:

1. en rättighet finns
2. denna rättighet tillhör någon annan
3. en annan persons användande inkräktar på rättighetens skydd och
4. den andra personen inte hade rättighetshavarens tillstånd att använda rättigheten.

I begreppet uppsåt görs det skillnad på direkt uppsåt och insiktsuppsåt. Vid ett direkt uppsåt begår en person intrång, trots att hen känner till punkterna ovan, med ett direkt syfte att använda rättigheten.

Har gärningsmannen ett insiktsuppsåt kan personen vara medveten om att en handling leder till intrång, men aldrig haft intrånget som ett mål i sig.

Exempel: En person utsätter någon annan för bedrägeri. Det huvudsakliga syftet är inte att begå intrång, utan att lura den andra personen att en såld produkt är av ett visst varumärke. Immaterialrättsintrånget blir därmed en nödvändig bieffekt.

Ett insiktsuppsåt kan också föreligga om en person inte känner till, men misstänker, att punkterna ovan är uppfyllda och att hen ändå skulle ha gjort intrånget, oavsett.

5.3 Oaktsamhet

Begreppet oaktsamhet är brett.

Ett intrång kan vara oaktsamt, även om du inte känt till att en viss immateriell rättighet existerar. Om du exempelvis arbetar med att använda uppfinningar, ställs det troligtvis högre krav på att du håller dig uppdaterad om ifall uppfinningarna är patentskyddade eller inte.

Vilka resurser du har spelar även in. Små företag eller enskilda personer har ofta sämre förutsättningar att bevaka eventuella immateriella rättigheter, till skillnad mot större företag som många gånger kan ha en egen avdelning avsedd för just detta.

Det kan också spela roll i vilken del av produktledet intrångsgöraren befinner sig. Ett företag som är verksamt som återförsäljare har troligtvis inte samma skyldighet att undersöka eventuella ensamrätter för de varor som säljs, om varorna har erhållits från en producent med gott renommé.

Om du känner till att det finns ett patent kan du inte hävda att du inte kände till att just din handling gjorde intrång i patentets ensamrätt. Om du däremot missbedömt den immateriella rättighetens skyddsomfång och agerat därefter gäller inte lika stränga krav.

Omständigheterna i varje enskilt fall har stor betydelse när det ska avgöras om en intrångshandling har varit oaktsam eller inte.

5.4 Grov oaktsamhet

För att någon ska kunna dömas till brott ska det enligt alla immaterialrättslagar föreligga grov oaktsamhet. Om intrångsgöraren måste ha misstänkt att det rör sig om ett olovligt användande men trots det inte undersökt saken, kan intrångsgöraren anses ha varit grovt oaktsam.

5.5 När du har gjort intrång

Har du fått ett skriftligt "varningsbrev" om att du har gjort intrång i någons rättighet? Då bör du tänka till en extra gång innan du fortsätter med den påstådda, intrångsgörande handlingen. Brevet fungerar som en garant för rättighetshavaren, som genom brevet har informerat dig om rättigheten.

Om du ändå väljer att fortsätta din verksamhet bör du vara övertygad om att du inte gör intrång. Du har rätt att få tillgång till den påstådda rättighetens ansöknings-/registreringsnummer.

Har du gjort intrång och vill trots det fortsätta att bedriva verksamhet? Då kan nästa steg vara att försöka komma överens med rättighetshavaren om ett användande, exempelvis i form av ett licensavtal. Inom varumärkesrätten är det relativt vanligt med s.k. samexistensavtal, där parterna kan komma överens om att inte "störa" varandra.

Exempel: Bolag A kommer bara att använda märket för marknadsföring i Tyskland, Bolag B bara för marknadsföring i Sverige.

Om du inte kan komma överens med rättighetshavaren, är risken stor att du får lägga ned eller göra om den verksamhet som begår intrånget. Det kan självklart vara förödande. Kanske har du redan lagt ner mycket tid och pengar på verksamheten. Det är därför det är så viktigt att sondera marknaden i tid, för att ta reda på vilka rättigheter som finns och som kan skapa problem. (Läs mer om detta i kapitel 4). Det är också ett sätt att skydda dina egna rättigheter.

5.6 Sammanfattning

Om du själv har begått intrång, betyder det inte nödvändigtvis att det är straffbart eller belagt med skadestånd. Det beror på omständigheterna, och om du kan anses ha haft uppsåt eller varit oaktsam/grovt oaktsam.

Från den tidpunkt när du väl förstår att du gör intrång, kan du däremot inte fortsätta användandet utan att riskera straff och skadestånd. Alternativet är att komma överens med rättighetshavaren om ett fortsatt användande eller att sluta med det helt.

Det är oerhört viktigt att i tid undersöka marknaden ordentligt för eventuella rättigheter som kan skapa problem. Du kan annars riskera att behöva lägga ner din verksamhet på grund av någon annans ensamrätt.

Strategin rättighetshavare har för att förvalta sina immateriella rättigheter på kan skilja sig åt. Texten i dessa kapitel är endast en introduktion till hur och vad en rättighetshavare kan tänka på i frågor som gäller intrång i immateriella rättigheter.